

РЕЗЮМЕТА
на научните публикации на

гл. ас. д-р Дарина Неделчева Димитрова, катедра „Правни науки“ при ИУ-Варна

за участие в конкурс за “доцент”, професионално направление 3.6. Право, научна специалност “Административно право и административен процес“

I. Монография или равностойни публикации (в професионалните направления, в които това е допустимо според ППЗРАСРБ) – по чл. 62, т. 3 от ПРАС в ИУ - Варна

Общ номер	Номер в група	Заглавие
1.	1.	<p>Димитрова, Д. Актове на органите за управление на висшите училища. Варна: Наука и икономика, 2021, 169. - (Библ. Проф. Цани Калянджиев; Кн. 72)., ISBN(печатно) 978-954-21-1074-3.</p> <p>Значимо място в съвременното законодателството относно висшите училища заема правната уредба на органите им за управление – общо събрание, академичен съвет и ректор, както и на правомощията и актовете им. В монографията се анализира правната природа на актовете на органите за управление на висшите училища, част от които имат характер на административни от гледна точка на изпълняваните публични функции, предвид предмета на дейност за предоставяне на образователна услуга и развитие на науката.</p> <p>Обект на изследване са правната същност, спецификите и видовете актове на органите за управление на висшите училища. Предвид това, настоящият труд е посветен на разграничаването на вътрешнослужебните от административните актове на посочените органи. Извършеният анализ в отделните части на монографичния труд е на различни нива. От една страна, на база на историческото сравнителноправно изследване се прави ретроспективен анализ на правната уредба на органите за управление на висшите училища и техните актове. От друга страна, е направен анализ на действащото административно законодателството както на ниво закони, така и на подзаконови актове. Въз основа на изследването на правомощията и правния характер на актовете на общото събрание, академичния съвет и ректора са направени някои предложения в тази насока и се повдигат актуални въпроси.</p> <p>Чрез извършения правен анализ на актовете на органите за управление на висшите училища се отграничават административните от вътрешнослужебните им актове с оглед допустимостта за тяхното оспорване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.</p> <p>В глава първа е направен исторически сравнителноправен анализ на нормативната уредба на правомощията и актовете на органите за</p>

		<p>управление на висшите училища. Чрез класификацията на органите за управление на висшето училище съгласно съвременната правна уредба се открояват основните органи за управление от всички други органи на висшето училище и се извеждат техните съществени характер. Извършена е и класификация на правомощията на общото събрание, академичния съвет и ректора по видове функции с цел подредба и анализ на актовете, издавани тях.</p> <p>Глава втора е посветена на правната характеристика на актовете на общото събрание. Акцентът е поставен върху Правилника за дейността на висшето училище като основен вътрешноустройствен акт, приеман от върховния орган за управление. Направен е сравнителноправен анализ между Правилника за дейността на висше училище и Устава на Българската академия на науките.</p> <p>В глава трета са разгледани спецификите на актовете на академичния съвет, произтичащи от неговите функции и включващите се в тях правомощия. Въз основа на анализа на правната природа на тези актове се изяснява кои от тях са вътрешнослужебни и кои административни по характер, с оглед на допустимостта за обжалването им по съдебен ред.</p> <p>В глава четвърта се изследва правната характеристика на актовете на ректора. В резултат на проведеня анализ се обосновава изводът, че в сравнение с другите органи за управление – общо събрание и академичен съвет, ректорът е този, който най-често издава административни актове. Това произтича от възложените му по Закона за висшето образование правомощия като едноличен, ръководен и представителен орган на висшето училище.</p>
--	--	---

II. Монографии и студии по чл. 71 (5), т. 2 от ПРАС в ИУ - Варна

Общ номер	Номер в група	Заглавие
2.	1.	<p>Димитрова, Д. Областният управител като представител на централната изпълнителна власт: [Монография на базата на защитена дисертация]. Варна: Унив. изд. на ВСУ Черноризец Храбър, 2021, 183 с., ISBN(печатно) 978-954-715-709-5.</p> <p>С приемането на действащата Конституция беше уреден статутът на областта като административно-териториална единица за провеждане на регионална политика, за осъществяване на държавно управление по места и за осигуряване на съответствие между националните и местните интереси. Конституцията от 1991 г. въвежда нов изпълнителен орган, който няма аналог в предходните няколко десетилетия – областният управител. Настоящият труд е цялостно изследване на институцията на областния управител, съобразен с извършените значителни промени в нашето законодателство в последните няколко години.</p> <p>Основна цел на работата е изследването на областния управител</p>

	<p>като представител на централната на изпълнителната власт, но същевременно са изяснени накратко въпросите за същността на областта като административно-териториална единица и редът за създаване и закриване на област, тъй като областта е административно-териториалната единица, в чиито граници областният управител упражнява своите правомощия като представител на централната изпълнителна власт.</p> <p>В монографията се изследва компетентността и правомощията на областния управител като изпълнителен орган на държавната власт на територията на областта. Разгледано е съотношението между компетентност и правомощие, както и е изяснено понятието правосубектност. Изследвана е правната природа на актовете, които областният управител издава въз основа на своите правомощия. Изясняването на тези понятия дава отговор на въпроса за мястото и ролята на областния управител в системата от органи на изпълнителната власт.</p> <p>Областният управител е междинното звено между Министерския съвет, други централни изпълнителни органи и местните органи на изпълнителната власт (общински кметове) и местното самоуправление (общински съвети). Затова е толкова важно да се изясни каква точно е неговата компетентност и правомощия, с цел да се оптимизира и подобри дейността на посочените органи.</p> <p>Анализира се проблематиката относно правното положение на областния управител в системата на органите на изпълнителната власт в следните аспекти: историческо развитие и нормативна уредба по сега действащото законодателство на административно-териториалното устройство на Република България, изследване правния статут на областна администрация и областния управител, анализиране и систематизиране на правомощията и актовете на областния управител.</p> <p>Като държавен административен орган областният управител се характеризира със определени белези, които са посочени систематизирано. Като орган на изпълнителната власт с обща компетентност, областният управител упражнява много и различни правомощия, които могат да се групират. Предложена е класификация на правомощията на областния управител според предметното им съдържание.</p> <p>Изследвани са административните актове, които областният управител може да издава като им е направена класификация. Разглеждани са и са анализирани видовете юридическа отговорност, която областният управител може да носи - имуществена, административна, наказателна и политическа отговорност.</p> <p>В този смисъл и целта на настоящата разработка е чрез теоретично изследване на институцията на областния управител да се разкрият</p>
--	--

		<p>някои противоречия и непълноти в нормативната уредба, касаеща горепосочените проблеми и след обобщаването им да се направят адекватни предложения, с оглед изграждането на стабилно и систематизирано законодателство, гарантиращо ефективно функциониране на органите на държавно управление на всички нива.</p> <p>Нашата административноправна теория има необходимост от цялостно изследване на въпросите и проблемите, касаещи институцията на областния управител. Предлагането на решения по тези проблеми е не само теоретично, но и с практическо значение. Това е обусловено от настоящия етап от общественно-политическото развитие на България и нейното членство в Европейския съюз. Изграждането на модерна държавна администрация, отговаряща на европейските критерии, е сложна задача, изискваща обединяване на усилията на законодателя, доктрината и практиката. Представеният монографичен труд е опит на база историческото и сравнителноправно изследване да се направят някои предложения в тази насока и да се повдигнат актуални въпроси.</p> <p>Значението на научното изследване е както в теоретичен, така и в практически аспект. От една страна, то ще подпомогне областните управители и други органи на изпълнителната власт, областните администрации и правните им отдели в тяхната дейност по упражняване на предоставените им правомощия. От друга страна, може да послужи на и административните съдилища, които са компетентни по дела, имащи за предмет оспорване на административни актове на областните управители.</p>
3.	2.	<p>Димитрова, Д. За някои основни смислови различия между терминологичните понятия „придобиване на научни степени“ и „заемане на академични длъжности“. Норма, София: Сиела Норма АД, 2021, 5, 47-70., ISSN(печатно) 1314-5126, ISSN(онлайн) 1314-5118.</p> <p>В настоящата работа се изследва смисловото съдържание на терминологичните понятия „придобиване на научни степени“ и „заемане на академични длъжности“ в контекста на академичната автономия и свързаната с нея децентрализация на процедурите за академично израстване, както и във връзка с принципа за свободен избор на научно развитие. Въз основа на нормативния анализ са изведени някои основни разлики в съдържанието на „придобиване на научни степени“ и „заемане на академични длъжности“ като термини от Закона за развитието на академичния състав в Република България. В резултат на изследването са направени изводи и обобщения относно приложимата правна уредба, както и предложения за усъвършенстване на законодателството за академичното развитие.</p>

III. Научни статии по чл. 71 (5), т. 2 от ПРАС в ИУ - Варна

Общ номер	Номер в група	Заглавие
4.	1.	<p>Димитрова, Д. Правен режим на висшите училища в България от Освобождението до днес. Известия. Сп. Икономически университет - Варна, Варна: Наука и икономика, 60, 2016, 2, 226-238., ISSN(печатно) 1310-0343, ISSN(онлайн) 2367-6949.</p> <p>В статията се изследва в исторически и сравнителноправен аспект правният режим на висшите училища в България от Освобождението до днес, с оглед да се систематизират извършените до сега законодателни промени. Правният режим на висшите училища не е бил изследван от юридическа гледна точка, което провокира интереса на автора към статия с такава насоченост. Направена е периодизация и анализ на законодателството в областта на висшето образование в България, въз основа на които се посочват важни изводи за системата на висшето образование у нас. Развитието на висшето образование е пряко обвързано с научните изследвания и иновациите и е гаранция за висококвалифицирани кадри, необходими на цялата европейска общност.</p>
5.	2.	<p>Андреева, А., Димитрова, Д. Акредитацията на висшите училища като гаранция за качество на висшето образование в контекста на академичната автономия. Стратегии на образователната и научната политика: Научно списание, София: Аз Буки, Год. 26, 2018, 6, 613-626., ISSN(печатно) 1310-0270, ISSN(онлайн) 1314-8575.</p> <p>В статията се изследва взаимовръзката между академичната автономия, като основен принцип за управление на висшите училища и акредитацията. Акцент в изложението е поставен на спецификата на дейността, осъществявана от НАОА в контекста на осигуряване на качество на висшето образование. На база на комплексния анализ се правят изводи с практическа насоченост.</p>
6.	3.	<p>Славова, В., Андреева, А., Димитрова, Д. Академичната автономия в контекста на съвременната университетска идея - философски и правни аспекти. Философия: Научно списание, София: Аз Буки, 28, 2019, 4, 397-412., ISSN(печатно) 0861-6302, ISSN(онлайн) 1314-8559.</p> <p>Предмет на настоящата статия е академичната автономия като един от основните принципи за функциониране на висшите училища. Необходимостта от разглеждането ѝ се налага от промените, настъпили в обществените нагласи и произтичащите от тях нови изисквания към висшите училища. Това предполага прилагането на един мултидисциплинарен подход (философски и правен), чрез който от една страна се изследва връзката на академичната автономия с идеята за университета, а от друга се търсят границите на това понятие. Настъпилите промени в отношението към</p>

		знанието, повлияването му от редица фактори (научни, политически, икономически), засягат идеята за свободното му разпространение и придобиване. Това налага създаването на нови модели на висше образование и необходимото правно регламентиране на отношенията между висшите училища и държавата, основаващо се на баланс между свободата и автономността на академичната общност и контрола, осъществяван от държавата.
7.	4.	<p>Димитрова, Д., Матеева, Ж. Административен контрол и административнонаказателна отговорност за защита на потребителите. Известия. Сп. Икономически университет - Варна, Варна: Наука и икономика, 64, 2020, 1, 36 - 53., ISSN(печатно) 1310-0343, ISSN(онлайн) 2367-6949.</p> <p>В статията се изследват ролята и значението на административния контрол и административнонаказателната отговорност като едни от основните правни средства за защита на потребителите. Административноправните способности за защита на потребителските права имат голямо практическо приложение, което произтича от тяхната обществена значимост и от необходимостта държавата, чрез компетентните органи на изпълнителната власт, да закриля потребителите като по-уязвима страна в тези правоотношения. Въз основа на направения нормативен анализ се правят изводи и обобщения относно приложението на законодателството в областта на защитата на правата на потребителите от гледна точка на административното право.</p>
8.	5.	<p>Димитрова, Д. Нови моменти в административния контрол върху дейността на висшите училища. Общество и право, София: Съюз на юристите в България, 2020, 4, 73 - 84., ISSN(печатно) 0204-8523.</p> <p>В настоящата разработка се изследва административният контрол, упражняван от министъра на образованието и науката, върху двете основни дейности на висшите училища – учебната и научната. Въз основа на актуалния правен анализ на Закона за висшето образование и Закона за развитието на академичния състав в Република България, се правят изводи и препоръки по приложението на нормативната уредба.</p>
9.	6.	<p>Димитрова, Д. Исторически традиции на контрола за спазване на трудовото законодателство. De jure, Велико Търново: ВТУ Св. Св. Кирил и Методий, 23, 2021, 2(21), 192-202., ISSN(печатно) 1314-2593, ISSN(онлайн) 2367-8410.</p> <p>В настоящата работа се изследва в исторически аспект правната уредба относно контрола за спазване на трудовото законодателство. Проследени са етапите в развитието на регламентацията относно контрола за спазване на трудовите права на наемните работници в следните периоди: 1) от Освобождението до 1944 г.; и 2) от 1944 г. до демократичните промени през 1989 г.</p> <p>Значимостта на правото на труд като основно конституционно</p>

		социално право и способите за неговата защита са били актуални във всички исторически периоди от развитието на националната ни правна система. Чрез ретроспективния анализ на нормативната уредба, касаеща контрола за спазване на трудовото законодателство, се изяснява общественно-историческата обусловеност на правните норми, закрилящи трудовите права на наемните работници.
10.	7.	<p>Димитрова, Д. Съветът на настоятелите като специфичен орган на държавно висше училище. Общество и право, София: Съюз на юристите в България, 2021, 2, 52 - 64., ISSN(печатно) 0204-8523.</p> <p>В статията се изследват някои нови моменти в правната регламентация на съвета на настоятелите, който се създава към всяко държавно висше училище. Основна за роля качеството на образователната и научноизследователската дейност на висшите училища имат техните органи, чрез упражняване на предоставените им правомощия. Акцент в настоящата разработка е разглеждане на спецификите в дейността на съвета на настоятелите, чрез изследване на взаимодействието му с академичния съвет. В резултат на анализа на конституирането, функциите и дейността на съвета на настоятелите се правят изводи и обобщения относно приложимата правна регламентация, повдигат се актуални въпроси и се правят предложения за усъвършенстване на законодателната уредба.</p>
11.	8.	<p>Димитрова, Д. Видове принудителни административни мерки по чл. 404, ал. 1 от Кодекса на труда. Труд и право, София: ИК Труд и право, Год. 31, 2022, 5, 59-66., ISSN(печатно) 1312-9481.</p> <p>Принудителните административни мерки са основно контролно средство за предотвратяване и преустановяване на нарушенията на трудовото законодателство. Този вид административна принуда няма санкционен характер. По своята правна същност принудителните административни мерки представляват комплекс от действия и средства на компетентните контролни органи. Те са насочени от една страна, към предотвратяване и преустановяване на административни нарушения, а от друга страна, са насочени към предотвратяване и отстраняване на вредните последици от тези нарушения (арг. чл. 22 от Закона за административните нарушения и наказания).</p> <p>Видовете принудителни административни мерки за предотвратяване и преустановяване на нарушенията на трудовото законодателство, както и за предотвратяване и отстраняване на вредните последици от тях, са уредени и изчерпателно изброени в чл. 404, ал. 1 от КТ.</p>

IV. Научни доклади по чл. 71 (5), т. 2 от ПРАС в ИУ - Варна

Общ номер	Номер в група	Заглавие
-----------	---------------	----------

12.	1.	<p>Димитрова, Д. Правни аспекти на стопанската дейност на държавните висши училища. Ролята на правото в съвременната икономика: Сборник доклади от национална научна кръгла маса, Варна: Наука и икономика, 2017, с. 127 - 137., ISBN(печатно) 978-954-21-0949-5.</p> <p>Наред с основната учебна и научноизследователска дейност, висшите училища могат да развиват и стопанска дейност, пряко свързана с основната. В доклада се разглеждат правните аспекти на стопанската дейност на висшите училища, като е направен анализ на Закона за висшето образование след измененията и допълненията от 01.03.2016г. Акцентът в доклада е върху стопанската дейност на държавните висши училища в качеството им на бюджетни организации.</p>
13.	2.	<p>Димитрова, Д. Актуални правни аспекти на защитата от дискриминация при упражняване правото на висше образование. Защита срещу дискриминацията: Правна уредба, проблеми и тенденции: Сборник с доклади от национална научна конференция, 8 юни 2018, Варна: СТЕНО, 2018, с. 318 - 326., ISBN(печатно) 978-619-241-005-6.</p> <p>Образованието е основно конституционно право и значимо обществено благо, затова борбата срещу дискриминацията в тази област на социалния живот е предмет на антидискриминационното законодателство. В доклада се изследва защитата от дискриминация при упражняване правото на висше образование, като една от степените на образование. Правните аспекти на защитата от дискриминация в сферата на висшите училища са разгледани както по отношение на обучаващите се (студенти/докторанти), така и по отношение на преподавателите.</p>
14.	3.	<p>Андреева, А., Димитрова, Д. Административноправни аспекти на трудовата миграция и трудовата мобилност в националното ни законодателство. Юридически сборник, Бургас: БСУ. Център по юрид. науки, 26, 2019, 349 - 355., ISSN(печатно) 1311-3771.</p> <p>В доклада се изследват някои от основните административноправни аспекти на трудовата миграция и трудовата мобилност в националното ни законодателство. Акцент в изложението е поставен на анализа на административния контрол осъществяван от административните органи с оглед обезпечаване на трудовата дейност на чужденци. На база на извършеният анализ се правят изводи с практическа насоченост и се набелязват проблеми и тенденции на трудовата миграция и трудовата мобилност.</p>
15.	4.	<p>Димитрова, Д. Интердисциплинарните научни изследвания и публикации в контекста на академичното развитие. Икономическа наука, образование и реална икономика: развитие и взаимодействия в дигиталната епоха: Сборник с доклади от Юбилейна международна научна конференция в чест на 100 год. от основаването на ИУ - Варна: Т. 4, Варна: Наука и икономика, 4, 2020, 210 - 218., ISBN(печатно) 978-954-21-1040-8.</p>

		<p>В разработката се изследват предимствата и проблемите при интердисциплинарните научни изследвания. Анализът на разглежданите въпроси е направен в контекста на изискванията за заемане на академични длъжности. Въз основа на направеното научно изследване се правят обобщения и изводи относно приложимата нормативна уредба - Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за прилагането му.</p>
16.	5.	<p>Димитрова, Д. Относно някои специфики на функциите на администрацията на съдебната власт. Правото и бизнесът в съвременното общество: Сборник с доклади от 4-та национална научна конференция, 22 октомври 2021 г., Варна: Наука и икономика, 2021, 199-211., ISSN(печатно) 2603-5073.</p> <p>В настоящата работа се разглеждат същността и някои основни специфики на функциите на администрацията на органите на съдебната власт. Анализът на правната уредба показва определени логически взаимовръзки както между структурата и функциите на съдебната администрация, така и между функциите на тази администрация и функциите на съответните органи на съдебната власт, чиято дейност тя подпомага. В резултат на изследването са направени изводи, обобщения и предложения относно нормативната уредба, касаеща разглежданите въпроси.</p>
17.	6.	<p>Ширванян, М., Димитрова, Д. Специфики и предпоставки за налагане на административното наказание безвъзмезден труд в полза на обществото. Реформата в административното наказване от 2020 г., 17 май 2021: Сборник доклади, София: Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2022, 182-191., ISBN(печатно) 978-954-07-5359-1.</p> <p>В доклада е разгледано административното наказание „безвъзмезден труд в полза на обществото” в светлината на разпоредбите на Конституцията на Република България и действащите актове на законодателството на Европейския съюз, които съдържат норми, явяващи се гаранции в областта на трудовото и социално осигурителното право. Въз основа на анализа на спецификите на разглеждания вид административно наказание се очертават предпоставките, при които то може да бъде наложено. С направените изводи не само се повдигат доктринални въпроси, но и се дават насоки относно приложимостта на актуалната нормативна уредба в областта на административното наказване.</p>

V. Учебници и учебни помагала по чл. 71 (5), т. 1 , буква „б” от ПРАС в ИУ - Варна

Общ номер	Номер в група	Заглавие
18.	1.	<p>Андреева, А., Йолова, Г., Димитрова, Д., Матеева, Ж. Основи на правото (задачи, казуси, тестове). Варна: Наука и икономика, 2010, 217 с., ISBN(печатно) 978-954-21-0494-0.</p> <p>Сборникът от задачи, казуси и тестове по дисциплината „Основи на</p>

		<p>правото“, изучавана от студентите в ИУ-Варна, синтезира основни практически хипотези, чието решаване под формата на казуси или задачи за съпоставка, анализ и изясняване е съпътстващ усвояването на основни юридически понятия. В този смисъл той се явява допълващ теоретичното познаване на правните принципи и норми учебен инструмент. Разбирането му е наложило авторския колектив да включи различни и разнообразни форми за прилагане на материала, по-голяма част от които да представляват основа за провеждания текущ контрол, а останалата – да е форма за активно участие на обучавания посредством предлагани от него варианти за решаване на казуси и практически задачи за самоподготовка.</p> <p>В края на сборника е предложен кратък юридически речник, обединяващ дефиниции на базисни понятия и институти, счестени от авторите за необходими в хода на разработване и коментиране на предложените задачи.</p> <p>Сборникът включва два дяла: публично и частно право, със съответните им отрасли, обединени по тематика, хронология на преподаване и система на законовата уредба.</p> <p>Дарина Димитрова е автор на:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Задачи – 1-6, 12-22, 27-35, 65, 82-86, 94-96; ✓ Казуси – 1-14, 41, 42, 63-65, 81; ✓ Тестове – 1, 7, 8, 18, 26, 29; ✓ Схеми – 1-20, 42-45; ✓ Таблици – 1-10.
19.	2.	<p>Андреева, А., Димитрова, Д. Международно публично и частно право (задачи, казуси, тестове). Варна: Наука и икономика, 2010, 135., ISBN(печатно) 978-954-21-0439-1.</p> <p>Сборникът от тестове, задачи и казуси е предназначен за студентите икономисти от ИУ-Варна. Той е съобразен с учебната програма по дисциплината „Международно публично и частно право“, изучавана от студентите в специалност „Международни икономически отношения“.</p> <p>В синтезиран вид са представени основните категории и институти под формата на казуси, задачи и тестове за самоподготовка. Решаването на казуси и задачи по време на семинарните занятия дава възможност на студентите да приложат теоретичния материал към конкретна фактическа обстановка, като същевременно проявят творчество при анализа на законовите текстове. Целта на тестовете е да улеснят студентите в подготовката им за задължителния текущ семестриален контрол. В сборника е предложен и съкратен вариант на юридически речник, съобразен с нуждите на ползващите го, целящ да хвърли светлина върху спецификата на юридическия език. Включени са специализирани въпроси и задачи с практическа насоченост в зависимост от разглежданите два правни отрасли, както и по тематични единици. Учебното помагало е структурирано в три дяла. Амбицията на авторския колектив е да даде възможност на студентите за кратко време да се запознаят с основните въпроси</p>

		<p>на изучаваната материя по международно публично и частно право и това да послужи като основа за подготовката им за семестриалния изпит.</p> <p>Дарина Димитрова е автор на:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Задачи – 3, 4, 15, 16, 26, 40, 41, 43-46, 58, 59, 63, 64, 82, 84, 85; ✓ Казуси – 1-5, 14-20, 30-33; ✓ Тестове – 1, 3, 6, 7, 8, 11, 15, 16, 20, 21; ✓ Юридически речник – от Н до Я.
20.	3.	<p>Бъчварова, М., Рачев, Р., Андреева, А., Йолова, Г., Димитрова, Д. Основи на правото. Варна: Наука и икономика, 2010, 314., ISBN(печатно) 978-954-21-0502-2.</p> <p>Учебникът има за свой основен адресат студентите от ИУ-Варна, изучаващи дисциплина със същото наименование, като е съобразен в максимална степен с учебния план и учебната програма.</p> <p>В систематическо отношение материалът е разпределен по предметен признак, като се следва системата, възприета от българското право. Целта е да бъдат систематизирани по групи основните въпроси от областта на публичното и частното право, като се потърсят техните теоретически и практически измерения. Невключването в учебника на такива важни правни отрасли като финансово, данъчно и търговско право се дължи на обстоятелството, че те се преподават като самостоятелни дисциплини в по-горен курс на обучение.</p> <p>Изложението има подчертано материалноправна насоченост и по тази причина извън неговия обхват са останали въпросите на арбитражните и съдебни производства, в които се разглеждат процесуални въпроси. При написването са използвани редица публикации и разработки на български и чужди автори, както и нормативна материя, покриваща съответната проблематика.</p> <p>Дарина Димитрова е автор на:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Глави 1-4 от Дял първи. Основи на публичното право; ✓ Глави 11 и 12 от Дял първи. Основи на публичното право.
21.	4.	<p>Андреева, А., Йолова, Г., Димитрова, Д. Основи на публичното право (задачи, казуси, тестове). Варна: Наука и икономика, 2015, 194., ISBN(печатно) 978-954-21-0870-2.</p> <p>Сборникът от тестове, задачи и казуси е предназначен за студентите ОКС „Бакалавър“ от Икономически университет – Варна. Той е съобразен с учебната програма по дисциплината „Основи на публичното право“, изучавана от студентите специалност „Публична администрация“.</p> <p>Помагалото представя в синтезиран вид основните категории и институти под формата на казуси, задачи и тестове за самоподготовка. Решаването на казуси и задачи по време на семинарните занятия дава възможност на студентите да приложат теоретичния материал към конкретна фактическа обстановка, като същевременно проявят творчество при анализа на законовите текстове. Част от казусите са разработени на база на действителни</p>

		<p>случаи, като фактичката обстановка е олекотена и пригодена за познанията на студентите неюристи. Целта на въпросите към казусите е да се постави обучавания в една ситуация близка до практиката, в която да приложи теоретичния материал към конкретната фактическа обстановка, да прояви творчество, да го провокира към самостоятелно мислене и приложение на натрупаните правни знания. При казусите специфичното е, че няма предварително формулирани и единствено верни отговори. Студентите, основавайки се на познанията си на фактите по конкретния казус и тяхната правилна интерпретация и подвеждането към съответната правна норма, дават своето мотивирано решение, съобразно с действащия и относим по случая нормативен акт.</p> <p>С решаването на казуси се цели обучението на студентите да придобие максимална практическа ориентираност. Тестовите целят подпомагане и улесняване на изучаващите в подготовката за задължителния текущ семестриален контрол, както и на последващия изпит по дисциплината.</p> <p>В сборника е предложен и съкратен вариант на юридически речник, съобразен с нуждите на ползващите го студенти и целящ да хвърли светлина върху спецификата на ползвания юридически език, който се оказва затрудняващ студентите икономисти предвид недостатъчната им юридическа подготовка. Включени са специализирани въпроси и задачи с практическа насоченост по отрасли на правото, както и по тематични единици. Учебното помагало е структурирано в осем дяла. Амбицията на авторския колектив е чрез подготовения сборник да подпомогне студентите за кратко време да се запознаят с основните въпроси на публичноправната материя, след което да вникнат в същината на отделните правни отрасли и това да послужи като основа както за подготовката им за семестриалния изпит, така и за последващата им професионална реализация.</p> <p>Дарина Димитрова е автор на:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ задачи: 1-6, 15-17, 21, 22, 25-27, 29, 31, 35, 37, 41, 60-65, 69, 72; ✓ схеми: 1-13, 35-42; ✓ таблици: 1-4; ✓ казуси: 1-13, 15, 16; ✓ тестове: 1-3, 5, 6, 11, 13, 15, 17, 24, 26, 27.
22.	5.	<p>Бъчварова, М., Андреева, А., Йолова, Г., Димитрова, Д., Матеева, Ж. Основи на правото. Варна: Наука и икономика, 2019, 379., ISBN(печатно) 978-954-21-0991-4.</p> <p>Учебникът „Основи на правото“ е предназначен за студентите от икономическите специалности в ИУ-Варна.</p> <p>Актуалността на учебника се обуславя от взаимодействието на икономиката и правото в обществените отношения. Това поражда необходимостта за бъдещите икономисти да познават основните правни норми и регулативни механизми, които да им предоставят</p>

		<p>фундаментални знания за професионалната им реализация.</p> <p>Учебникът се състои от два дяла – „Основи на публичното право“ и „Основи на частното право“, което е отражение на класическото деление на националната ни правна система на публично и частно право. Учебното съдържание е съобразено с утвърдените програми за отделните специалности и обхваща основните проблеми на правото, следвайки утвърдената структура в правната теория: конституционно право, административно право, наказателно право, гражданско право, облигационно право и трудово право.</p> <p>Представеният учебен материал съдържа теоретично обяснение на правни институти и понятия, които са с преобладаващо материално правен характер. Изложението е насочено към дефиниции и класификации по отделни правни проблеми, които са утвърдени в правната теория.</p> <p>Дарина Димитрова е автор на:</p> <p>Дял първи. Основи на публичното право.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Глава първа. Общо учение за правото; ✓ Глава втора. Правни норми и юридически факти; ✓ Глава девета. Административни актове.
23.	6.	<p>Димитрова, Д., Матеева, Ж., Димитрова, Д. Административно право и процес. Варна : Наука и икономика, 2020, 228., ISBN(печатно) 978-954-21-1022-4.</p> <p>Учебникът „Административно право и процес“ е предназначен за студентите от специалност „Съдебна администрация“ от Икономически университет – Варна. Съобразен е с учебната програма по едноименната задължителна дисциплина, изучавана от студентите.</p> <p>Целта му е да предостави на студентите от специалност „Съдебна администрация“ базисни знания за административното право и административния процес, което е необходимо за бъдещата им професионална реализация като административни кадри в системата на съдебна-та власт.</p> <p>Учебникът е разделен на две части – дял първи, обхващащ въпросите на административно право обща част, и дял втори, обхващащ въпросите на административния процес.</p> <p>В дял първи се разглеждат основните административноправни институти – субекти на административното право, административен акт, административно нарушение и административно наказание, административна принуда, както и отговорността на държавата за вреди, причинени на граждани. Дял втори засяга основни етапи на административния процес – инициативи, обжалване, както и специални административни производства – по издаване на административни актове, тяхното оспорване, обжалване и изпълнение, по реализиране на административнонаказателна отговорност, както и по защита срещу действия на администрацията. При написването на учебника са използвани публикации на видни български юристи от областта на административното право и</p>

		<p>процес; нормативните актове, уреждащи посочената материя, както и публикации на авторите и на други колеги от катедра „Правни науки“. Материалът е съобразен с действащото законодателство към 30 октомври 2019 г.</p> <p>Авторите на учебника са преподаватели от катедра „Правни науки“, притежаващи образователна и научна степен „доктор“ по научната специалност „Административно право и административен процес“. Ръководител на авторския колектив е гл. ас. д-р Дарина Димитрова.</p> <p>Дарина Димитрова е автор на:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Увод; ✓ Дял първи: глава първа, глава трета, глава пета, глава осма; ✓ Дял втори: глава втора.
24.	7.	<p>Андреева, А., Йолова, Г., Димитрова, Д. Основи на публичното право. Варна: Наука и икономика, 2021, 308., ISBN(печатно) 978-954-21-1095-8.</p> <p>Учебникът е предназначен основно за подготовка на студентите от Икономически университет – Варна. Той е съобразен с учебното съдържание на дисциплината „Основи на публичното право“, одобрена и включена в курса на обучение в специалност „Публична администрация“. Предвид комплексния характер на материала, включващ различни публичноправни отрасли, може да се ползва за подготовката на студентите от професионално направление „Управление и администрация“ и по други правни дисциплини: „Конституционно право“, „Наказателно право“, „Местна власт и самоуправление“ и др.</p> <p>В систематическо отношение материалът е разпределен по предметен признак, като обхваща най-важните публичноправни отрасли, съгласно утвърдените учебни програми – конституционно, административно и наказателно право, като целта на авторите е да разяснят техните теоретични и практически измерения, съобразени с нуждите на студентската аудитория. Изложението е структурирано в три раздела, като в началото на всеки от тях е представен предметът, методът и типичните белези на съответния правен отрасъл, съответстващи на проблематиката на представените публичноправни отрасли.</p> <p>В раздел първи „Общо учение за държавата. Конституционно право“ са разгледани базисни въпроси за държавата, формите на държавно управление и държавно устройство, систематика и структура на държавните органи. В хронологичен порядък са разработени проблемите за Конституцията и конституционното развитие на България, нормативната регламентация на Конституционния съд, материята за българското гражданство и основните права, свободи и задължения на българските граждани, висшите държавни органи: Народното събрание, президент, Министерския съвет, административно-териториалното устройство на България и съответстващите му местни органи на власт,</p>

		<p>конституционни основи на съдебната власт.</p> <p>В раздел втори „Административно право“ са разработени проблемите на административните актове, техните характеристики и видове, процедура по издаване, изпълнение и обжалване на индивидуални административни актове, както и административни нарушения и свързаната с тях административнонаказателна отговорност.</p> <p>В раздел трети „Наказателно право“ са разгледани специфичните особености на регулираните обществени отношения в този отрасъл на правната система, действието на наказателноправните норми и тяхното тълкуване. Акцент е поставен върху престъплението като основна предпоставка за търсене на наказателна отговорност; обстоятелствата, които изключват престъпния характер на деянието; състава на престъплението и наказателноотговорните лица. Обект на изучаване е и социалната обусловеност на наказанието, целта на налагането му, видовете наказания, предвидени в НК. Предвид аудиторията, за която е предназначен учебникът, са представени основните престъпления против собствеността и стопанството.</p> <p>Учебникът дава възможност на обучаващите се да усвоят знания по базисни публичноправни отрасли, необходими за тяхната успешна реализация като управленски кадри. Същевременно би бил полезен и за по-широка аудитория – икономисти, държавни служители и всички, интересувани се или ангажирани с проблематиката.</p> <p>Изложението има подчертано материалноправна насоченост и поради тази причина извън неговия обсег са редица процесуални въпроси. При написването са използвани и цитирани публикации и разработки на български и чужди автори, както и нормативната материя, покриваща съответната проблематика. Предвид разнородния характер на отделните правни отрасли авторите са направили опит да има съпоставимост при поднасянето на материала. Изложението е представено на достъпен език, без с това да се ощетява академичното и професионално му качество. В отделни части от авторите са представени научни резултати, следствие от проведени от тях изследвания по конкретни аспекти от проблематиката, в подчинение на идеята и тенденциите за обвързване на научните постижения с образователния процес. В този смисъл стремежът на авторите е студентите да задълбочат познанията си в правната наука и да доразвият и надградят придобитите в предходен курс базисни правни знания. Същевременно от съществено значение е те да познават не само теоретичните концепции, но и да придобият знания за практическото приложение на правните институти, за дейността на отделните органи и взаимовръзката между тях, да открият връзката на правото с икономиката и управлението и успешно да прилагат усвоеното в бъдещата си практическа реализация.</p> <p>Дарина Димитрова е автор на:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ Раздел първи: глава 9, 10, 13;
--	--	--

		✓ Раздел втори. Административно право.
25.	8.	<p>Димитрова, Д., Тончева, Р., Димитрова, Д. Организация на съдебната администрация (задачи, казуси, тестове). Варна: Наука и икономика, 2022, 127., ISBN(печатно) 978-954-21-1114-6.</p> <p>Учебното помагало е предназначено за студентите бакалаври от Икономически университет – Варна, специалност „Съдебна администрация“ и е съобразено с учебната програма по дисциплината „Организация на съдебната администрация“. Задачите, казусите и тестовете биха могли да се използват успешно и при обучения за съдебни служители, осъществявани от Националния институт на правосъдието, както и в средните училища с професионални паралелки за придобиване на квалификация по професия „Съдебен служител“.</p> <p>„Организация на съдебната администрация“ е учебна дисциплина, даваща правни знания относно същността на статута, функциите и работата на служителите от администрацията на органите на съдебната власт. Тя цели да създаде необходимите на студентите практически умения за бъдещата им успешна професионална реализация като административни кадри, подпомагащи съдебните органи при осъществяване на техните правомощия.</p> <p>Органите от съдебната система заемат специално място в държавната организация и изпълняват особени задачи. Съдебната администрация обслужва и подпомага органите на съдебната власт, като ролята ѝ в осъществяването на тази специфична проявна форма на държавната власт е много голяма. Предвидените в помагалото теми и задачите към тях представят в синтезиран вид структурата на съдебната администрация, функциите на службите в нея и статута на съдебните служители, разгледани от гледна точка на правния им режим.</p> <p>Помагалото е структурирано в 15 раздела и включва различни задачи, казуси и тестове, които да послужат на студентите в тяхната подготовка както за успешно полагане на семестриалния контрол и сесийния изпит, така и за професионалната им реализация. При написването на задачите, казусите и тестовете са използвани публикации на редица автори (включително на авторския колектив) по разглежданата тематика, както и нормативна уредба, регламентираща съответната материя. Включените материали са съобразени с действащото законодателство към 11 май 2022 г.</p> <p>Дарина Димитрова е автор на:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ Увод;✓ Задачи: 1 – 4, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 15, 16, 18, 19, 21, 22, 24, 25, 27, 28, 30 – 37, 39, 40.

Гр. Варна,
07.12.2022 г.

Подпис:.....
/Дарина Димитрова/